

posestniška hči Antonija Brunčko iz Sp. Gortine pri Muti.

Pri zabeleževanju ur ga zadela smrt. V Sp. Kocijanu pri Kapeli so našli v obcestnem jarku truplo 56 letnega drevničarja in očeta osmih nepreskrbljenih otrok Jakoba Roškara, doma iz Sp. Kocijana. Imenovani je bil že nekaj let zaposlen v banovinski drevnici na Kapeli. Ker očeta zvečer dolgo ni bilo domov, so ga šli domači iskat in so ga našli kakih 500 korakov od hiše v jarku. Skoro gotovo ga je zadela kap, ko je hotel sede v obcestnem jarku zabeležiti v svojo knjižico delovne ure, ker je držal v eni roki knjižico, v drugi pa svinčnik.

18 letno dekle žrtve neprevidnosti. Pri posestniku Jožefu Ribiču v Savinjskem pri Majšperku so obhajali odhodnico domačega sina in se je zbralo več fantov ter deklet. Proti večeru je prišel v veselo družbo s službenega obhoda konjač Vincenc Gajšt, ki je imel s seboj puško ter jo je prisolnil v kot pri peči. Ko so se gostje okrog polnoči razhajali, je rekel konjač svojemu 18 letnemu bratu Ludoviku, naj mu da puško. K Ludoviku, ki je držal orožje v roki, je pristopila 18 letna posestiška hči Pavla Krapše. V šali je prijela orožje za cev, ki jo je nastavila na vrat in rekla mlademu Gajštu: »Ustrelj me, če imaš korajžjo!« Fantu se niti sanjalo ni, da bi vsebovalo orožje naboj, potegnil je za petelina ter sprožil. V sobi je nenadoma počilo in dekle se je zgrudilo s prestreljeno žilo odvodnico na vratu in ji ni bilo več pomoči. Ta žalostni primer zopet kliče oblast, naj strogo postopa z neprevidneži!

Slepec in njegova vodnica utonila v potoku. V Cigonci pri Slov. Bistrici je živel 52 letni oslepi berač Alojzij Lah. Slepeca je vodila pri beračenju njegova 65 letna mačeha Marija Lah. Le od časa do časa sta prihajala domov. V zadnjem času sta se napotila v temni noči in v dežju iz Sp. Ložnice proti domu, kamor pa nista prispela in je zmanjkala za njima vsaka sled. Našel je slepeca posestnik Ferdinand Kobula v močno narasli Ložnici pri Jeričevem jezu utopljenega, njegove mačeha pa še niso izsledili. Ljudje so prepričani, da sta zašla v noči oba v narasli potok ter utonila.

Ubit od električnega toka. V Slov. Bistrici je bil zaposlen na novi zgradbi 25 letni Štefan

V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda mlo deluje in zanesljivo odvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Pongračič, ki je delal na električni napeljavi. Naenkrat pa se je dotaknil žice z visoko napetostjo in obvisel na njej. Preden so utegnili tok odklopiti, je bil Pongračič pri hudih opeklinah na rokah že tudi mrtev.

Po neprevidnosti ob življenju. V okolici Poljčan je ležal radi jetičnosti že dalje časa 47 letni posestnik Franc Stupan iz Levič. Zadnje dni ga je obiskal znanec Jožef Rober iz sosednje vasi. Med pogovorom je izrazil hudo bolni Stupan, da bi rad prodal starejšo lovsko puško, katero hrani v omari za obleko. Bolnik se je dvignil iz postelje in se je podal k omari po puško. Orožje pa se je radi neprevidnega ravnanja sprožilo in naboj je zadel nesrečneža od spodaj v obraz. Radi prehudega obstrela je Stupan umrl v par urah.

Ponesrečil pri padcu iz avtomobila. Hotelški uslužbenec Ivan Koprive iz Vranskega je padel med vožnjo iz drvečega avtomobila in je dobil hude notranje poškodbe. V nezavestnem stanju je bil oddan v celjsko bolnišnico.

Nesreča v gozdu. Jožef Hrastnik, 45 letni preužitkar od Sv. Petra pri Laškem, je podiral v gozdu buke. Drevo je padlo nanj in mu zlomilo levo nogo. Hrastnika so oddali v celjsko bolnišnico.

Splavar utonil v Savi. 40 letni splavar Matija Remšak iz Šmartnega ob Dreti je utonil v Savi blizu Blance pri Stari Gradiški. Splav je zadel radi močno narasle Save ob vlačilno ladjo. Sunek je bil tako hud, da je odtrgal od splava zadnji del. Splavar Remšak in trgovec Slapnik sta padla v Savo. Slapnik se je rešil, Remšaka so pa savski valovi odnesli. Smrtno ponesrečeni je bil eden najboljših savinjskih splavarjev.

Po naključju povzročena smrtna nesreča. Na Raki pri Krškem so popravljali ogrodje zvonika župne cerkve, da bi lahko namestili na novo preliti zvon. Eden od delavcev, ki so bili zaposleni v zvoniku z žaganjem in preurejanjem, je nehote vrgel skozi lino kos lesa, ki je po naključju padel na glavo spodaj idočemu ključavničarju F. Naratu. Iz višine prileteli leseni kos je prebil Naratu s tako silo lobanjo, da je obležal pri priči mrtev.

Izlet organizacij JRZ in mlade JRZ iz Maribora k Sv. Križu. Za prvo nedeljo po binokostih, dne 19. maja, priredijo mestna organizacija JRZ in okoliške pešizlet k Sv. Križu nad Mariborom, kjer se vrši tabor, oziroma zborovanje obmejnih Slovencev na prostoru pred cerkvijo, oziroma šolo. Na zborovanju bodo govorili bivši narodni poslanci Gajšek, Špindler, Žebot in drugi. Obenem bo imela krajevna organizacija pri Sv. Križu nad Mariborom svoj občni zbor. Zborovanje se bo

začelo takoj po rani sv. maši okoli pol osmih. Udeleženci, oziroma izletniki iz Maribora se zbirajo pred Tiskarno sv. Cirila in odidejo točno ob šestih preko Sv. Urbana k Sv. Križu. Naši pristaši iz Kozjaka in mariborske okolice so naprošeni, da se v velikem številu udeležijo te narodne prireditve na našem obmejnem Kozjaku. Posebno vabimo člane mladinske JRZ, da se pridružijo izletu k Sv. Križu!

Slovesna blagoslovitev in otvoritev velike nove pohorske ceste. Mariborski okrajni cestni odbor je s pomočjo banske uprave dogradil moderno zidano cesto iz Hoč po strminah Pohorja na južni strani do cerkvice sv. Areha, oziroma Ruske koč. Cesto so gradili nad deset let, ker okrajni cestni odbor ni mogel naenkrat dobiti dovolj denarnih sredstev na razpolago. Cesta se vzpenja po sončni južni strani zelenega Pohorja ter je ena najlepših cest v Sloveniji. Dolga je okoli 15 km ter je sijajno izpeljana čisto do vrha Pohorja. Blagoslovitev in otvoritev te važne nove prometne žile bo 4. avgusta predpoldne. Blagoslovilne obrede bo izvršil sam prevz. g. škof dr. I. Tomažič. Uradno pa bo proglasil cesto za odprto g. ban dr. Marko Natlačen. Pri cerkvi sv. Areha bo služba božja, nato pa narodna veselica. Vabimo že sedaj društva, občine in korporacije v Mariboru in bližnji okolici, da se 4. avgusta udeležijo te pomembne slovesnosti in ta dan ne prirejajo kakih večjih prireditev. Iz Maribora bodo vozili avtobusi. Poudarjamo, da se pripravljata načrt za nadaljevanje te ceste proti Šmartnu na Pohorju na eni strani in po vrhovih Pohorja na drugi strani proti Mislinjski dolini.

Odkritje spomenika radgonskim žrtvam. Dne 2. junija bodo odkrili v obmejni Gornji Radgoni slovesno spomenik radgonskim žrtvam in Maistrovim borcem. Dela bodo končana 26. maja, ko bo po pozni sv. maši svečano vzdana spominska listina, ki vsebuje vse zgodovinske podatke od maja 1918 do današnjega dne. Spomenik bo nosil kratek napis: »1918 — Žrtvam in borcem — 1919.« Doslej so nabrali za spomenik 50.164 din. V tej vsoti je vsebovan tudi prispevek gornjeradgonske občine v znesku 21.000 din. Kritje odprtih računov izkazuje še primanjkljaj 30.000 din. Radi čim večje udeležbe pri odkritvi slovesnosti je zaprošena četrtinska voznina. Vsa društva in organizacije, ki so prejele doslej tozadevna vabila, se naprošajo, da vrnejo prijavne pole s točnimi podatki najpozneje do 26. maja na naslov: Pripravljalni odbor za postavitev spomenika radgonskim žrtvam in Maistrovim borcem v Gornji Radgoni.

Rdečkast dež. Med zadnjim deževjem so doživeli v Črnomlju na Kranjskem, da je iz-

Klavns je opazil začudenje na njihovih obrazih, a se ni zmenil zanj.

*

Fedor se je čudil ravnanju konjenice. Ni mogel razumeti, zakaj se je vojska ustavila in ne strelja. Šele čez čas je doumel, da se konjeniki ne bodo spuščali v bitko. O tem so ga prepričale topovske cevi, ki so zijale proti Balti in čakale na to, da bodo bruhale ogenj na vas ter uničevale borne koč.

Njegovo srce se je stisnilo ob misli, da bo toliko nedolžnih našlo smrt med ruševinami in v plamenu. In vsega gorja bo on kriv. Klica na vstajo sicer ni on izustil prvi, a je bil posledica njegovega spora z rdečimi delavci. Sicer pa je že prej pripravljaj pot upor. On je napravil sporazum s sosednimi vasi o skupni vstaji. Ta sporazum je žal brezuspešen.

Glavo je sklonil in obraz skrivil v dlani. Vsa njegova notranjost se je stiskala od boli.

Čez nekaj časa je začutil roko na svoji rami. Dvignil je glavo in zagledal očeta poleg sebe.

Starec ga je sočutno gledal. S tresočim glasom mu je rekel:

»Fedor, ničesar si ne očitaj! Tvoja vest je lahko mirna. Sosedne vasi so snedle dano obljubo in v tem je vsa nesreča. Za svojo nezvestobo bodo pred Bogom težko odgovarjale. Kar se nas tiče, nam samo eno preostane: da junaško umrjemo.«

Sin je hvaležno pogledal očeta. Čez čas mu je rekel:

»Oče, še eno upanje imam.«

»Kako upanje?« se je začudil oče.

Tudi ostali so postali pozorni. Zgrnili so se okrog Fedorja in vprašujoče strmeli vanj.

Fedor je počasi spregovoril:

»Rdeči so se ustavili in ne streljajo. Gotovo čakajo na to, da bi kateri izmed nas prišel k njim z izjavo, da se predamo.«

Možje so debelo pogledali. Od presenečenja niso našli besed. Naposled se je oglašil eden izmed njih:

»Vseeno je, ali se predamo ali ne; rdeči nas bodo postreljali ko pse.«

Tovariši so mu mrmraje pritrdili. Fedor je počakal, da so se pomirili, potem pa je rekel:

»To ni gotovo. Če bi nas hoteli brez nadaljnega uničiti, se ne bi obotavljali, ampak bi nas bili napadli. Sklenil sem, da bom šel k njim in jim rekel: „Jaz sem vodja. Vse se je zgodilo po moji krivdi, zato samo mene kaznujte! Če mora kdo umreti, mene ustrelite! Samo mene, ker drugi niso nič zakrivil.“ Jpam, da bodo rdeči s tem zadovoljni in bodo vasi prizanesli.«

Aleksei je zaječal, prijel sina za roko in ga z grozo v obeh pogledal.

Fedor se mu je žalostno nasmehnil in ga vprašal:

»Oče, ali ne odobravaš mojega sklepa?«

(Dalje sledi)

izvidnike, ki si ogledajo razna naselja in položaj. Potem se vrnejo, poročajo »štabu« o ugotovitvah, nakar se v varstvu teme poda kolona tovornih avtomobilov na lov. Po polnoči se lopovi tiho prikradejo k stajam, odklenejo živino in jo vtovarjajo na avtomobile. V mnogih primerih pobijejo živino na licu mesta, kožo in glavo pušče, ostalo pa odnese s seboj v avto. Primeri se, da takšna tolovajska družba v eni sami noči pospravi 10 glav provrstne živine. Kanadska vlada je nanje poslala posebne oddelke varnostnih organov.

Neki perzijski razkošnik je vse življenje zbiral porcelanaste angele. — Nekoč ga je prišla strast in se je s slastjo vrgel na uničevanje te zbirke.